

Czy w nurkowaniu powinniśmy traktować dzieci jak małych dorosłych?

W zależności od organizacji nurkowej lub kraju, dzieci w wieku 8 lat mogą brać udział we wstępnych aktywnościach nurkowych w basenie lub odpowiednio dostosowanych wodach basenowych, a od wieku 10 lat mogą uczestniczyć w kursach nurkowych dla „juniorów”. Choć samo w sobie nie jest to problemem, rodzice, lekarze wydający zaświadczenie o zdolności do nurkowania i instruktorzy nurkowania powinni rozważyć kilka ważnych aspektów, zanim pozwolą dzieciom nurkować.

Ważne pytanie brzmi: czy dziecko samo chce nurkować, czy to rodzice chcą, aby ich dziecko nurkowało? Presja ze strony rodziców nie jest niczym niezwykłym, ale zawsze powinna być sygnałem ostrzegawczym. Nigdy nie należy zmuszać dziecka do udziału w kursie nurkowym, jeśli czuje się niekomfortowo lub uczestniczenie w zajęciach jest dla niego obowiązkiem. Jest to bardzo niebezpieczna sytuacja dla wszystkich.

Dziecko musi zostać zbadane przez lekarza, który powinien zwrócić uwagę przynajmniej na poniższe czynniki:

- Do wieku 8 lat średnica dróg oddechowych i elastyczność płuc nie są w pełni rozwinięte.
- U dzieci oskrzeliki, czyli najmniejsze rozgałęzienia dróg oddechowych, zaczynają zapadać się przy większej ilości powietrza w płucach niż u osób dorosłych.
- Mechanizm otwierania trąbki Eustachiusza u dzieci nie jest do końca rozwinięty.
- Problemy z uchem wewnętrznym lub zatokami występują częściej u małych dzieci i mogą być przeszkodą podczas nurkowania.
- Obecność jakichkolwiek problemów z sercem/układem oddechowym lub układem mięśniowo-szkieletowym.
- Nie do końca rozwinięte kości.
- Niekorzystny stosunek powierzchni do masy ciała zwiększa ryzyko hipotermii.
- Niestabilność emocjonalna.



Na koniec instruktor nurkowania musi ocenić dojrzałość dziecka. Ważne są odpowiedzi na następujące pytania:

- Czy dziecko potrafi słuchać, zrozumieć, przestrzegać zasad i interpretować hipotetyczne pytania?
- Czy dziecko jest w stanie zrozumieć prawa matematyki i fizyki?
- Czy dziecko potrafi zidentyfikować i zinterpretować swój strach oraz odpowiednio zareagować, kiedy jest zestresowane, przestraszone lub sfrustrowane?
- Czy dziecko umie komunikować problemy oraz poprosić i zaoferować pomoc?
- Czy dziecko posiada umiejętność zatroszczenia się o siebie i innych?
- Czy rozmiar sprzętu nurkowego jest problemem biorąc pod uwagę gabaryty i budowę dziecka?
- Czy dziecko jest w stanie poradzić sobie z termoregulacją/metabolizmem w niższej temperaturze? Ważne jest, aby zrozumieć, że dziecko będzie tracić ciepło szybciej niż dorosły i może w dość krótkim czasie dostać hipotermii.
- Czy dziecko będzie czuło się komfortowo wchodząc do wody i wychodząc z niej w pełnym sprzęcie i czy jest w stanie poradzić sobie z niesprzyjającymi warunkami nurkowymi, takimi jak prądy lub fale? Dzieci mogą nie być fizycznie zdolne do zadbania o siebie lub innych i przestrzegania zasad bezpiecznego nurkowania.
- Czy dziecko będzie potrafiło poradzić sobie ze stresem, jaki wiąże się z przebywaniem w podwodnym środowisku i czy czuje się komfortowo w wodzie?

Nie istnieje żaden test psychotechniczny, który pozwoliłby ocenić ogólną zdolność dziecka do wykonania bezpiecznego i komfortowego nurkowania, dlatego sprawdź jego koncentrację i reakcję na czynniki rozpraszające uwagę. Pamiętaj, że dziecko może mieć dużą chęć odkrywania przygód, ale małą świadomość ryzyka. Dzieci stosują konkretne myślenie i mają mniejszą umiejętność adekwatnego reagowania w sytuacjach, które różnią się od tych opisanych przez instruktora.



Kursy nurkowe dla dzieci i z udziałem dzieci

Jako rodzic chcesz mieć pewność, że instruktor, który zabiera Twoje dziecko do wody ma wiedzę i doświadczenie. Jako instruktor nurkowania chcesz być pewny, że możesz to zrobić bezpiecznie.

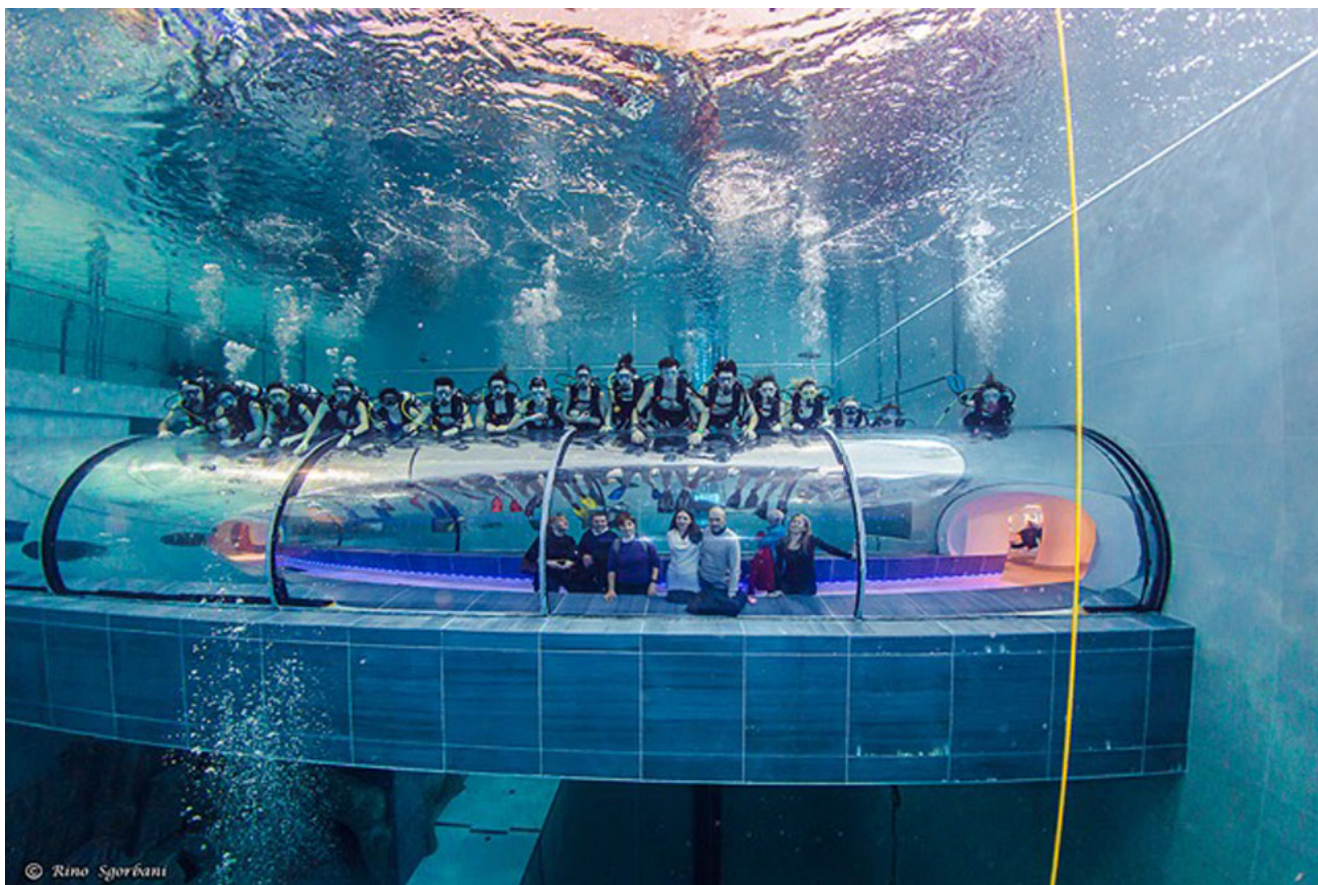
Organizacje nurkowe opracowały szczegółowe standardy, które obejmują pewne ograniczenia dotyczące bezpieczeństwa (limity głębokości) i/lub wymagania dla partnera nurkowego. Niestety stosuje się je przede wszystkim podczas kursów dla dorosłych, dlatego dzieci będą się uczyć z materiałów stworzonych dla dorosłych. Z tego powodu tak ważne jest, aby instruktor potrafił wytłumaczyć teorię lub miał narzędzia, które pomogą mu wyjaśnić niektóre pojęcia dzieciom i ich rodzicom.

Większość organizacji nurkowych nie oferuje lub nie wymaga dodatkowych szkoleń dla instruktorów, którzy nurkują z dziećmi. Dlatego instruktorzy muszą zrozumieć czynniki, które dotyczą szkolenia dzieci. Nie chodzi tylko o limity głębokości - instruktorzy muszą mieć świadomość swojej odpowiedzialności i zdobyć wszystkie niezbędne informacje, aby jak najbardziej ograniczać ryzyko.

Sprzęt nurkowy przeznaczony dla dorosłych może być niekomfortowy, trudny w obsłudze i stresujący dla dziecka, a nawet wywołać u niego panikę. BCD w rozmiarze S dla osoby dorosłej może być za duże, co spowoduje, że butla będzie przekreślać dziecko w bok. Nie tylko jest to niebezpieczne, ale psuje całą

zabawę. Instruktor lub centrum nurkowe muszą mieć odpowiedni sprzęt dla dzieci, taki jak:

- BCD w odpowiednich rozmiarach.
- Maski dla dzieci (z niskim profilem), które są łatwiejsze do oczyszczenia po zalaniu wodą.
- Mniejsze fajki: z powodu martwej przestrzeni powietrznej i potencjalnego zbierania się CO₂ w fajce, jej pojemność dla dzieci nie powinna przekraczać 150 ml, chociaż dla dorosłych może ona osiągnąć nawet 230 ml.
- Płetwy z miękkim piórem, które zapewnią odpowiedni napęd, ale nie wywołają skurczów w nogach.
- Skafander nurkowy w rozmiarach dziecięcych: dziecko szybciej traci ciepło, dlatego skafander musi być dobrze dopasowany i mieć odpowiednią grubość.
- Lekkie automaty oddechowe z krótszymi węzami i mniejszymi ustnikami.
- Mniejsze/lżejsze butle nurkowe.
- System balastowy: rozważ użycie zintegrowanego balastu, aby pas balastowy nie zsunął się, ponieważ dzieci mają węższe biodra.



Po kursie

Po kursie wciąż należy brać pod uwagę wiele z wyżej opisanych czynników. Partner nurkowy, którym może być rodzic, musi rozumieć ograniczenia dziecka i planować wyprawy nurkowe do odpowiednich destynacji uwzględniając zarówno lokalne warunki nurkowania, jak i dostępność sprzętu, którego dziecko będzie potrzebować. Oczywiście dziecko nie będzie w stanie brać udziału w każdym rodzaju nurkowania, a jego partner musi być wykwalifikowany, doświadczony w zaplanowanym rodzaju nurkowania i sprawny fizycznie. Musi potrafić również zadbać o dziecko, udzielić mu pomocy a nawet umieć je uratować.

Na koniec możemy powiedzieć, że chociaż nurkowanie może być dla dzieci świetną i bezpieczną zabawą,

wszyscy, którzy biorą udział w szkoleniu i nurkowaniu muszą zrozumieć ograniczenia dzieci i nie traktować ich po prostu jak „małych dorosłych”.

O autorze

Guy Thomas jest doświadczonym instruktorem nurkowania i instruktorem trenerem pierwszej pomocy (First Aid Instructor Trainer). Pracuje na pełen etat jako Dyrektor ds. Programów Bezpieczeństwa w DAN Europe, gdzie jest odpowiedzialny za rozwój i wdrażanie inicjatyw bezpieczeństwa DAN Europe. Jest również członkiem specjalnej grupy ratowniczej włoskiego czerwonego krzyża i pracuje jako ratownik-pływak (Rescue Swimmer) i medyk nurkowy (Diver Medic) na pokładzie helikoptera SAR w policji włoskiej.

Tłumacz: [Agnieszka Kostera-Kosterzewska](#)